
Frigjøringsjubileet 1

Naturlig at taperne ikke deltar

Av Egil Gjestvang, Østre Toten

Det har vært skrevet og sagt meget om taperne fra siste verdenskrig i den senere tid. Undertegnede var blant taperne, og jeg vil gjerne peke på momenter i diskusjonen.

I 1940 var jeg 14 år, ikke skolert i hverken jus eller ideologi. Det har jeg inntrykk av at mine jevnaldrende mener de var. Jeg betviler sterkt at mange av dem var skolerte i nevnte retning. Livet har lært meg at makt er rett.

Etterhvert som krigsårene gikk, fikk jeg sympati med Tyskland og selvfølgelig med Finland. Propaganda, som var et nytt ord for mange (skjellsord), ble selvfølgelig brukt for å verve tilhengere. Var det så merkelig at en del av befolkningen fikk sympati med det «nye»? Faren fra øst var det svært mange som var enige i. Dette resulterte altså i at jeg meldte meg til tjeneste i «skijegerbataljonen», som i likhet med alle frivillige styrker bar Waffen SS-uniform. Så enkelt var det.

Det er ikke noe problem for meg i ettertid å innrømme at jeg tok feil ved min innsats. Det kan ikke stikkes under stol at jeg hjalp Tyskland, som viste seg å ha en brutal ledelse. De krigsforbrytelser som foregikk, finner jeg ingen unnskyldning for. Det må likevel være et sterkt argument at jeg ikke kunne tenke meg at brutalitet kunne forekomme i Vest-Europa i min tid. Det var slik som foregikk i vikingtiden. Blåøyd, javel – krigen skaffet meg i hvert fall mistenksomhetens nådegave.

I rettssaken mot meg ble det opplest og vedtatt at: «det ansees som bevist at tiltalte var seg sitt landsforræderi bevisst». Hvis dette skulle til for å kunne dømme meg (hvilket jeg hadde inntrykk av), da visste jeg at jeg var uskyldig dømt. Jeg visste nemlig at jeg ikke var meg bevisst å ha gjort noe galt. Mange mener det burde jeg visst, men det er noe annet.

Til slutt vil jeg peke på at jeg meget sterkt betviler at Sovjet var en mindre brutal nasjon enn Tyskland. Blant andre ble England alliert med den nasjonen, men de visste vel ikke om dens forbrytelser. Jeg har derfor ingen problemer med å unnskyldte England for den hjelp de ga Sovjet.

Jeg synes det er naturlig at slike som jeg ikke skal delta i 50-årsfeiringen.